

سبک مصرف

برای چه چیزی پول بدهیم، برند یا کیفیت؟

مرغ همسایه همیشه غاز نیست

■ مهدی ارجمند

شاید شما هم این ضرب‌المثل را شنیده باشید که می‌گوید: «مرغ همسایه غاز است». حالا این شده است حکایت خرید برخی از خانواده‌ها که هر قدر هم از کیفیت یک کالای ایرانی پرایشان بگوئی باز هم اعتقاد دارند جنس خارجی یک چیز دیگر است. مصرف کالاهای خارجی در حالی در سال‌های اخیر در کشور ما

واردات بی‌رویه، بلای جان کالای ایرانی

واردات بی‌رویه کالاهای خارجی و از همه مهم‌تر واردات کالاهای بی کیفیت و ارزان قیمت چینی باعث شده در سال‌های اخیر کالای ایرانی به عنوان یکی از غریب‌ترین و مظلوم‌ترین کالاها در خانواده‌ها به حساب بیاید و اقبال کمتری از کالاهای تولید داخل وجود داشته باشد. در سال‌های اخیر رشد بی‌رویه کالاهای مختلف از جمله کالاهای بی کیفیت چینی باعث شده برخی از کارخانه‌ها واحدهای تولیدی تعطیل و هزاران جوان بیکار شوند و از طرفی کالاهایی وارد شود که هیچ تناسبی با سبک زندگی ایرانی نداشته و از نظر کیفیت نیز تفاوت چندانی با کالاهای تولید داخل ندارد، اما متأسفانه مسئله فقط همان است که گفتیم: «مرغ همسایه غاز است».

کیفیت کالای ایرانی از کراهی کمتر نیست

اینجا یکی از فروشگاه‌های لوازم خانگی در تهران است، فروشگاه‌ی بزرگ که فقط فقط کالای ایرانی دارد. از یخچال گرفته تا تلویزیون و اجاق گاز و ماشین لباسشویی... هر چه که دارد تولید شرکت‌های داخلی است و بر اساس قرارداد با برخی از سازمان‌های دولتی و خصوصی تسهیلات مناسب و فروش اقساطی برای کارمندان و زوج‌های جوان در نظر گرفته است.

وقتی با یکی از مدیران این فروشگاه که البته چند شعبه هم در برخی از استان‌ها دارد صحبت می‌کنم، می‌گوید: متأسفانه فرهنگ استفاده از کالاهای ایرانی در جامعه نهادینه نشده و افراد علاقه و میل بسیار زیادی برای مصرف کالاهای خارجی دارند و هر قدر هم که به آنها از کیفیت کالای ایرانی بگویم بازهم برخی از آنها فکر می‌کنند کالای خارجی کیفیت بهتری دارد.

او می‌افزاید: به عنوان نمونه در این فروشگاه که تمام کالاهای آن تولید شرکت‌های داخلی است کالاهایی وجود دارد که از نظر کیفیت با کالاهای کراهی برابر است و به جرأت می‌توانم بگویم کیفیت برخی از آنها از کاهای کراهی و ژاپنی هم بالاتر است به‌گونه‌ای که شرکت‌های مهم و معتبری گارانتی آنها را بر عهده گرفته‌اند، در حالی که همان شرکت‌ها حاضر نیستند گارانتی برخی از کالاهای کراهی و ژاپنی را بر عهده بگیرند و با اگر برعهده بگیرند مدت زمان آن نسبت به کالاهای ایرانی کمتر است با این حال برخی از مشتری‌های ما خصوصاً افرادی که دنبال لوازم صوتی و تصویری هستند همچنان به دنبال برندهای

یک بازار ایرانی، عاری از هر گونه کالای خارجی

چندی پیش در یکی از خبرگزاری‌ها گزارشی از بازار سنتی تبریز خواندم که در این بازار خصوصاً در بازار کفش فروش‌ها، هیچ گونه کالای خارجی به فروش نمی‌رسد و تبریزی‌ها که پیش از این موفق شده بودند مسئله نکدی گری را حل کنند حالا در یک همت جمعی موفق شده‌اند از فروش کالاهای خارجی جلوگیری کنند. برای همین در بازار سنتی تبریز حتی یک جفت کفش خارجی پیدا نمی‌کنیم و تا چشم کار می‌کند کفش‌های چرمی تولید داخل است که انصافاً هم زیبا و بادوام هستند.

اخیراً در سفری که به تبریز داشتم از بازار سنتی و سرپوشیده تبریز که در فهرست یونسکو ثبت جهانی شده است نیز بازدید کردم. حضور در این بازار و مشاهده مشاغل سنتی در مغازه‌ها و حجره‌های محقر و ساده

در کنار مردمانی مهمان‌نواز و خونگرم جذابیت بسیار زیادی دارد. اینجا بازار سنتی تبریز است. بازاری که در آن مشاغل سنتی به چشم می‌خورد و مشاغلی مانند فرش‌فروشی، گلیم‌فروشی، فروش تابلوفرش، عطاری، نخ‌فروشی، فروش کفش‌های چرمی و... از مهم‌ترین مشاغل این بازار است. بازار سنتی تبریز به‌عنوان یک اثر تاریخی ارزشمند که مقصد مسافران و گردشگران است علاوه بر نقشی که در اقتصاد تبریز دارد در توسعه گردشگری و معرفی آیین‌ها و سنت‌های مردم تبریز و معرفی مشاغل سنتی نقش مهمی را ایفا می‌کند. با گشت‌و گذاری در بازار و در گفت‌وگو با کسبه و فروشنده‌گان بیش از پیش با نحوه فعالیت آنها آشنا می‌شوم و پی به مهمان‌نوازی و خونگرمی آنها می‌رم. کاسب‌های خوش‌برخورد و مهربان که بسیاری از آنها قدیمی بازار هستند و وارد هر مغازه‌ای که می‌شویم

افزایش یافته که این مسئله علاوه بر دامن زدن به ناهنجاری‌هایی

مانند چشم‌هم چشمی و رقابت ناسالم و تغییر سبک زندگی ایرانی، باعث بیکار شدن تعداد زیادی از کارگران ایرانی و تعطیل شدن ده‌ها کارخانه و واحد تولیدی شده است. با اینکه بسیاری از کالاهای تولید داخل از کیفیت و اصالت بسیار زیادی برخوردار هستند، بعضی از ما اعتقاد داریم که فقط باید کالای خارجی مصرف کنیم و استفاده از

این روند نگران‌کننده باعث شد تا رهبر معظم انقلاب در سال‌های اخیر به صورت جدی به این موضوع ورود کنند و امسال نیز با نامگذاری سال ۹۷ با عنوان «سال حمایت از کالای ایرانی» خواستار اقدام عملی برای حمایت از تولیدات داخلی شدند.

این نامگذاری باعث شد تا مدیران برخی از سازمان‌ها و وزارتخانه‌ها در دستورالعملی خرید هر گونه کالای خارجی برای دستگاه متبوع خود را ممنوع کنند که اگرچه یک اقدام پسندیده به حساب می‌آید اما واقعیت این است که این کار زمانی ارزشمندتر است که تداوم داشته باشد و از طرفی نیز شاهد اقبال خانواده‌ها و احاد مردم جامعه از کالای ایرانی باشیم. اما واقعیت این است تا زمانی که فرهنگ مصرف کالای ایرانی در جامعه نهادینه نشود همچنان نگرانی‌ها از مصرف کالاهای خارجی در کشور وجود دارد.

کراهی هستند در حالی که واقعاً کیفیت کالاهای ایرانی از آنها کمتر نیست.

او در ادامه می‌گوید: نکته تأسف‌بار اینجاست که وقتی با برخی از مشتری‌ها صحبت می‌کنیم آنها نیز کیفیت کالاهای ایرانی و گارانتی آنها را قبول دارند اما می‌گویند ترجیح ما این است کالایی که استفاده می‌کنیم یک برند کراهی، ژاپنی یا اروپایی باشد. خصوصاً در خصوص زوج‌های جوان برخی از دختر خانم‌ها حاضر نیستند از این کالاها استفاده کنند و خواستار استفاده از برندهای خارجی در ابتدای زندگی هستند در حالی که واقعاً از نظر کیفیت، کالای ایرانی با کالای خارجی برابر است.

این موضوع تنها مخصوص لوازم خانگی نیست بلکه تب استفاده از برندهای خارجی و کالاهای ساخت کشور بیگانه در سایر حوزه‌ها نیز به چشم می‌خورد، از لوازم خودرو گرفته تا پوشاک و حتی مواد غذایی و ممرقی.

وقتی به یک فروشگاه لوازم خودرو برای خرید لاستیک مراجعه کردم نیز شاهد این تب بودم که افراد به جای خرید لاستیک تولید داخل به دنبال خرید لاستیک خارجی بودند. این در حالی است که وقتی با فروشنده که از دوستانم بود صحبت می‌کردم اعتقاد داشت کیفیت بسیاری از لاستیک‌های ایرانی چیزی از لاستیک‌های خارجی کم ندارد اما واقعیت این است که مردم به اسم و برند لاستیک پول می‌دهند نه به کیفیت آن. همه این‌ها نشان می‌دهد که باید در خصوص خرید کالای ایرانی فرهنگ‌سازی کرد و با برنامه‌ریزی، اطلاع‌رسانی، فرهنگ‌سازی و آموزش، افراد را به خرید کالای ایرانی تشویق کرد.

با لیخند و یک استکان چای قند پهلوس از ما پذیرایی می‌شود. پیرمردی که گوشه‌ای از حجره فرش‌فروشی در بازار تبریز نشسته است از خاطرات نیم‌قرن کاسبی‌اش در این بازار برای ما می‌گوید؛ از این که در نوجوانی در بازار پادویی می‌کرده و با کمک پدر و صاحب مغازه‌اش کم‌کم توانسته گوشه‌ای از این بازار برای خودش یک حجره دست و پا کند و حالا ۵۰ سال است که هر روز صبح به امید خدا در این بازار سنتی و زیبا کر کره حجره را بالا می‌دهد. وارد بازار کفش‌فروش‌ها هم که می‌شویم وضعیت به همین منوال است، اینجا هم کسبه بسیار خوش‌برخورد و مهربانانه با خریداران رفتار می‌کنند، خصوصاً با گردشگران.

نکته جالب توجه در این قسمت از بازار تبریز این است که اینجا هیچ اثری از کالای چینی نیست و حتی یک جفت کفش چینی در این بازار نمی‌توان پیدا کرد.

کالاهای بی کیفیت چینی که خیلی

راحت وارد می‌شود و با قیمتی ارزان به فروش می‌رسد. برخی از افراد با دیدن قیمت فریب می‌خورند، اما واقعیت این است که کیفیت این کالاها به هیچ وجه قابل مقایسه با کالاهای ایرانی نیست

د

کالاهای ایرانی و تولید داخل در شأن ما نیست.

این در حالی است که در کشور ما و توسط جوانان این مرز و بوم کالاهایی تولید می‌شود که علاوه بر کیفیت عالی از اصالت بالایی نیز برخوردار است و از همه مهم‌تر متناسب با سبک زندگی ایرانی – اسلامی بوده و به دست توانای کارگران زحمتکش کشور خودمان تولید شده است. این موضوع را در چهار نما بررسی کرده‌ایم.

صنایع دستی، کالای تمام ایرانی

در این میان به طور حتم صنایع دستی و هنرهای سنتی یکی از مهم‌ترین حوزه کالاهای تولید داخل است که کار دست هنرمندان ایرانی بوده و از زیبایی و اصالت خاصی برخوردار است. خوشبختانه در این حوزه شاهد اقبال خریداران هستیم. هرچند کالاهای چینی بی کیفیت بلای جان این حوزه است و در حالی که صنایع دستی و هنرهای سنتی از زیبایی خاصی برخوردار است اما به خاطر قیمت کم کالاهای چینی این دسته از کالاها پرفروش هستند.

سهمی یکی از تولیدکنندگان صنایع دستی ایرانی است که با کمک همسرش کیف چرمی تولید می‌کند. او می‌گوید: خوشبختانه از وقتی این کار را شروع کردیم با فروش بسیار خوبی روبه‌رو شده‌ایم به گونه‌ای که با حضور در شبکه‌های اجتماعی و تبلیغات توانستیم مشتری‌های بسیاری جذب کنیم و کالاهای خود را به فروش برسانیم. او می‌افزاید: نگرانی که در این خصوص وجود دارد فروش کالاهای بی کیفیت چینی است که خیلی راحت وارد می‌شود و با قیمتی ارزان به فروش می‌رسد. برخی از افراد با دیدن قیمت فریب می‌خورند، اما واقعیت این است که کیفیت این کالاها به هیچ وجه قابل مقایسه با کالاهای زیبای ایرانی نیست.

نداریم و باید جای دیگری برویم با چای و شیرینی‌های سنتی خوشمزه تبریز از ما پذیرایی می‌کنند.

وارد یک مغازه کفش‌فروشی در تبریز می‌شوم. این فروشگاه مانند سایر فروشگاه‌ها در بازار سنتی تبریز فقط و فقط کفش چرمی ایرانی می‌فروشد. اینجا اگر از کفش خارجی و یا کفش چینی حرف بزنم یا ناراحتی و حتی برخورد تند کسبه روبه‌رو می‌شوی که اگر غیرت ملی داری باید کفش ایرانی بخری، کفشی که به دست تولیدکنندگان داخلی تولید شده است.

وقتی با محمدعلی صاحب این فروشگاه صحبت می‌کنم می‌گوید: چند سال پیش زمانی که شاهد افزایش ورود کالاهای چینی بی کیفیت به کشور بودیم، این ترس وجود داشت که بازار کفش تبریز نیز از دست برود، اتفاقاً در برهه‌هایی نیز شاهد ورود کفش‌های چینی بی کیفیت در این بازار بودیم که بلافاصله به هم مردم و کسبه تبریز این معضل حل شد و خوشبختانه هیچ کفش چینی در این بازار به فروش نمی‌رسد و فقط کفش ایرانی. او می‌افزاید: در تبریز بهترین کفش‌های چرمی تولید می‌شود که هم کیفیت مناسبی دارد، هم اصالت خوبی دارد و هم این که قیمت بسیار مناسبی دارد و از همه مهم‌تر به دست جوانان همین مرز و بوم تولید شده و از طریق تولید و فروش این کفش‌ها بسیاری از خانواده‌ها کسب درآمد می‌کنند بنابراین همه باید حمایت کنند تا کارگاه‌های تولید کفش در تبریز تعطیل نشود.

محمدعلی در پایان صحبت‌هایش خاطر نشان می‌کند: وقتی ما کالای خارجی بخریم در حقیقت به دست خودمان زمینه بیکار شدن یک یا چند جوان را فراهم کرده‌ایم و اگر همه بخواهند کالای خارجی بخرند آن وقت باید شاهد تعطیلی واحدهای تولیدی و کارخانه‌های داخلی یکی پس از دیگری باشیم و خدا نکند آن روز را ببینیم.

سبک همراهی

گزیده‌ای از ایده‌های شهروندان در حمایت از کالای ایرانی

تابلویی به وسعت تمام رنج‌های کارگران وطنم

■ حسین گل‌محمدی
بهترین و کاربردی‌ترین ایده‌ها الزماً از دل تحقیقات و پژوهش‌های پر هز بنه و عریض و طویل استخراج نمی‌شود، چه بسا مردم عادی با ایده‌های بسیار ساده خود بتوانند راهگشای بسیاری از مشکلات باشند، چراکه آنان در متن و بطن جامعه زندگی و مسائل را با تمام وجود حس می‌کنند. در بحث حمایت از کالای ایرانی نیز شنیدن برخی ایده‌ها از شهروندان خالصی از لطف نیست. راهکارهایی که آنان ارائه می‌دهند، انتخاب کنیم به زودی شاهد تحولی در اقتصاد کشور خواهیم بود.

■ همه چیز را ال‌ندهیم تا لوث نشود
موسی ترابی، کارشناس ارشد کارآفرینی

بسیاری از کالاهایی که با مارک و برند خارجی به دست مشتری می‌رسد، ایرانی است. این موضوع به ویژه در خصوص پوشاک صدق می‌کند. به نظرم بهتر است این راز را همین جاسر به مهر کنیم. اصلاً بگذاریم همین خط ادامه پیدا کند و کالای ایرانی با مارک خارجی تولید و فروخته شود. مهم این است که به هر حال تولیدکننده ایرانی به همراه چند کارگر می‌کنم به نمایش بگذارم، تصمیم گرفته‌ام مسابقه‌ای بین هنر جوانیم برگزار کنم و آنان نیز تابلوهایی با مضمون حمایت از کالای ایرانی و کارگر ایرانی بکشند و دین خود را به تولید و تولیدکنندگان زحمتکش مهر و موم این راز را باز و به همه ثابت کنیم که کالای ایرانی هم می‌تواند به راحتی با جنس خارجی رقابت کند. اصلاً ما عادت داریم همه چیز را الو می‌دهیم که در نهایت لوث می‌شود. چه ایراد دارد کارهایمان را کمی سر بسته و بدون هیاهو پیش ببریم و زمانی که به نتیجه رسیدیم از تلاش خود نیز رونمایی کنیم.

■ فرزندان مان باید باور کنند

علی عسگری، معلم

اگر سری به مدارس بزنیم و بررسی کنیم متوجه می‌شویم که تقریباً ۹۰ درصد دانش‌آموزان در بحث کیف و کفش و لباس و لوازم التحریر از اجناس غیر ایرانی استفاده می‌کنند. به نظر من در این زمینه والدین اولین مسئولیت اصلی را بر عهده دارند، چراکه دست فرزند خود را می‌گیرند و به بازار می‌برند و او را از اد می‌گذارند تا هر چیزی که دلش می‌خواهد بخرد. ما باید به سبک خرید بچه‌های‌مان جهت بدهیم و طوری رفتار کنیم که حمایت از تولید داخلی در ذهن آنان سینماگران، اهالی تئاتر، خطاطان و نقاشان، شاعران، نویسندگان و تمام هنرمندان وطنم می‌خواهم رسالت خود را در این زمینه جدی بگیرند و با هنر خود اهمیت حمایت از کارگران و تولید داخلی را برای مردم ترسیم کنند. حتی گروه‌های مرجع مثل ورزشکاران هم در این زمینه تأثیر گذار هستند. بی شک صدا و سیما نیز در این زمینه بیشترین وظیفه و نقش را دارد و به‌عنوان رسانه ملی بخش اعظمی از برنامه‌های شبکه‌های خود را باید به این موضوع اختصاص دهد.

■ واقع‌نگری و پرهیز از شعارزدگی

علی رضا محمدی، دانشجو

یکی از اتفاقات ناخوشایند سال‌های گذشته، شعاری شدن مهم‌ترین مسائل زندگی ما بوده است. رهبر انقلاب هر سال یک نامگذاری راهبردی می‌کنند و بدون شک باید به دنبال شاخص‌های عملیاتی کردن فرمایش ایشان باشیم. ولی متأسفانه هنرهای کلان برای انواع داخل عرضه شود. همراه و همزمان با آن می‌توانیم جشنواره‌های متعدد و متنوع تولیدات ایرانی داشته باشیم و با ایجاد رقابت در بین تولیدکنندگان و عرضه کنندگان اجناس ایرانی، برای آنان ایجاد انگیزه کنیم.

■ بازارچه‌های «ایرانی بخر» بر پا کنیم
ابراهیم فریس آبادی، شغل آزاد

اگر واقعاً می‌خواهیم از تولیدات داخلی حمایت فقط نباید از مردم بخواهیم بلکه باید تا می‌توانیم کالای ایرانی بخرند، بلکه باید تا می‌توانیم هوای کارگر و تولیدکننده را داشته باشیم و همه گونه تسهیلات برای فروش کالاهای تولید داخل در نظر بگیریم. یکی از این راه‌ها برپایی بازارچه‌های دائمی، هفتگی، ماهانه و فصلی است که در آنها فقط کالاهای تولید داخل عرضه شود. همراه و همزمان با آن می‌توانیم جشنواره‌های متعدد و متنوع تولیدات ایرانی داشته باشیم و با ایجاد رقابت در بین تولیدکنندگان و عرضه کنندگان اجناس ایرانی، برای آنان ایجاد انگیزه کنیم.

این زمینه جدی بگیرند و با هنر خود اهمیت حمایت از کارگران و تولید داخلی را برای مردم ترسیم کنند. حتی گروه‌های مرجع مثل ورزشکاران هم در این زمینه تأثیر گذار هستند

